

دندان

های دولتی در اختیار افراد خاصی است و سالن های خصوصی هم به صورت نامنصفانه ای با ایجاد شرایط سخت در این بازار جولان می دهند.

تکسما مونوز:

حرکات تئاتر در همه جای جهان، مشترک است

نمایش «لومیر» به معنای سبک، به کارگردانی و بازیگری تکسما مونوز هنرمند اسپانیایی، شامگاه پنجشنبه (۶ بهمن) در تالار چهارسو مجموعه تئاتر شهر در دو سانس با استقبال مخاطبان روی صحنه رفت. این نمایش به شکل تک بازیگر و به صورت تعاملی با مخاطب اجرا شد و داستان آن درباره پسری است که آرزومند رسیدن به قطاری است که هیچ وقت نمی رسد. در همین انتظار تخیلاتش را برای تماشاگر در قالب حرکات و بدون کلام روایت کرده و در این مسیر او با اسباب های ساده ای مانند یک لامپ، یک ژاکت و کوله پشتی مارا به مکانهای جادویی، دوست داشتنی و دنیاهاى طنزآناه خود می برد.

آیا پیش از این نیز سابقه حضور در فستیوال های تئاتری ایران را داشته اید؟

خیر این اولین بار حضورم در فستیوال ایرانی است و امیدوارم این تجربه مقدمه ای برای تبادل هنر نمایش بین ایران و اسپانیا باشد، و مفتخر به میزبانی تئاترهای ایرانی در اسپانیا باشیم.

ایده شکل گیری این نمایش که تلفیقی از هنر پانتومیم، تردستی و اجرای کمدی است چگونه در شما زنده شد؟

بچه بودم که والدینم در خانه جشنی برای بچه ها تدارک دیدند در این جشن از یک شعبده باز برای هنر نمایی دعوت کرده بودند. در پایان جشن، شعبده باز وقتی متوجه علاقه من به هنرش شد، نشانی فروشگاه شعبده بازی در بارسلون را به من هدیه داد. سریع رفتم پیش پدرم و گفتم: خواهش می کنم لطفاً مرا به این فروشگاه ببرید! پدرم مرا به آن فروشگاه برد و برایم یک وسیله تردستی آسان و یک تاس خرید. در ۱۵ سالگی آخر هفته ها برای کار کردن به فروشگاه می رفتم مغازه را جارو و تمیز کردم و انبار را طبقه بندی می کردم. دور از چشم رئیس ام کتاب های آموزشی جادو را قبل از اینکه به فروش برسند می خواندم، بعد از سال ها شروع به ساخت برنامه های کوچک کردم، اما پدر و مادرم اجازه کار در این حوزه را به من نمی دادند، بعد از اتمام دانشگاه و تحصیلات ام تمام انرژی خود را برای خلق دنیای خود متمرکز کردم. من شیفته بازی باحرکات برای رسیدن به مفاهیم کمدی، بدون استفاده از کلام هستیم.

تحصیلات شما در چه شاخه ای بوده است؟

تحصیلاتم در کنسرواتوار، میم و پانتومیم و حرکات نمایشی و تردستی بود.

عکس العمل تماشاگران ایرانی را با توجه به اینکه می گویند

ایرانی ها دیر می خندند چگونه بود؟

در ابتدا این فکر را می کردم، اما در اجرا خودتان دیدید که چگونه باحرکات بدنی صدای خنده سریع تماشاگر شنیده می شد معتقدم که ایرانی ها راحت می خندند البته عکس العمل کشورها در برخورد با اثر هنری با توجه به فرهنگ شان متفاوت است، ممکن است در ایران با تکه ای از نمایش من بیشتر ارتباط برقرار کرده و خنده بیشتری را شاهد باشم، اما در کل حس رد و بدل شده در همه جای یکسان است. چرا که تئاتر در همه جای جهان، دارای حرکات مشترک است، شاید کشورهای مختلف جهان در سیاست دارای دیدگاه های مختلفی باشند ولی همگی در احساسات، مشترک و یکسان هستند و می توان همه احساسات را روی صحنه با هم یکی کرد.

ایران را چگونه دیدید؟

در همین دو روز اول اقامتم در ایران، آشنایی بیشتری با هنر ایران پیدا کرده ام و امیدوارم برای سال بعد بتوانم با نمایش های بیشتری در جشنواره های تئاتر ایران شرکت کنم.

سال به سال ضعیف تر شده است، شاید یکی از دلایل این اتفاق سیاستگذاری های تئاتر استان ها در انتخاب نمایش است، مثلاً انجمن های تصمیم گیرنده ممکن است گاهی سلیقه ای عمل کرده و همین امر مانع از راه یابی تئاترهایی با موضوع آزاد به مراحل بعد شود. خود جشنواره نیز در یک حرکت چند ساله با انتخاب بیشتر کارهای موضوعی با مفاهیم جنگی، تاریخی و دینی باعث شده است که شکل جشنواره آزاد تئاتر فجر به سمت جشنواره موضوعی سوق داده شود، چرا که مخاطبان و هنرمندان تازه کار الگوی خود را از جشنواره های سال قبل و کارهایی راه پیدا کرده به مرحله مسابقه صحنه ای می گیرند، در صورتی که جشنواره ایثار، مقاومت و صاحب دلان خودشان برای تکریم این نوع نمایش های موضوعی تشکیل شده اند. در واقع کارگردان های تازه کار وقتی می بینند با این شکل از نمایش ها می توانند در فجر حضور پیدا کنند، به سراغ این موضوعات می روند. که در نهایت باعث می شود که تماشاگر فجر دلزده و خسته از تکرار موضوعات مشترک در نمایش ها شود.

با این حساب نمایش آنه میشل با موضوع آزاد در ژانری کاملاً متفاوت، چطور به جشنواره راه پیدا کرده است؟

نمایش من در بخش مسابقه بین الملل است، ضمناً زمان بازیابی من با سه بازیگر مطرح ایوب آقاخانی در نقش دکتر، رامین راستاد در نقش کشیش و بهار هرنما در نقش اجرا رفتم، که در تصمیم گیری داوران تاثیر گذار بود. البته امسال به خاطر بی مهری برخی هنرمندان نسبت به تئاتر از استان فارس در مجموع ۴ نمایش برای بازیابی جشنواره فجر ارسال شد، در صورتی که در سال های گذشته اینگونه نبود و با توجه به وسعت و جمعیت این استان آثار بیشتر و با کیفیت تری به جشنواره ارسال می شد که البته با برخورد های سلیقه ای شاهد این بودیم که کارهای بهتر راه پیدا نمی کردند و خط می خوردند. شاید لازم است دولت برای هنرمندان بستر بهتری برای مشارکت حرفه ای و پویاتر فراهم کند.

از نظر شما دولت چه بستری را باید برای هنرمندان فراهم کند؟

امنیت، هنرمند در ایران امنیت ندارد، امنیت اقتصادی و پذیرفته شدن، تا هنرمند بدون حواشی و سانسور روی خلق اثر هنری متمرکز شود. هنرمند باید برای اینکه بتواند گام های بلند بردارد نیاز به یک امنیت همه جانبه در تمام وجوه کاری اش دارد. متأسفانه هنرمندان امروز در ناامن ترین حالت ممکن به سر می برند.

در حال حاضر، این ناامنی که متوجه هنرمندان است، چگونه شکل گرفته است؟

در واقع هنرمند مستقل که در یک فضای ناامن از طرف مسئولین بود حالا در فضای ناامن تری از طرف مردم قرار گرفته است. در حال حاضر هنرمند مستقل در یک فضای برزخی به شدت غم انگیز گیر افتاده است.

با این حساب شما به عنوان یک هنرمند مستقل چگونه این فضا را مدیریت می کنید؟

قرار بود نمایش جن گیری را در تهران اجرا ببرم، شرایط جدید، تحریم و... باعث شد حدود ۲۰۰ میلیون ضرر کنم و برای جبران آن پس اندازم را از دست دادم. در نهایت اگر عاشق و شیفته تئاتر نبودم، خیلی وقت پیش باید آن را برای همیشه کنار می گذاشتم. در حال حاضر باید بجنگیم و ببینیم تا کجا می توانیم در این فضا ادامه بدهیم.

آیا نمایش جن گیری را در تهران اجرا خواهید برد؟

خیر، برای انجام این کار به مشکلات متعددی برخوردیم اول اینکه سالن شهرزاد هزینه ای را برای اجاره سالن در نظر گرفت که حتی اگر بلیت های نمایش فروش برود باز هم احتمالاً به سالن بدهکار خواهیم شد. سالن های دیگر هم در کمال تعجب شرایطشان به گونه ای است که در هر روز ۴ نوبت اجرا دارند با این حساب من باید هر روز در ۳۰ دقیقه، دکورم را جمع و دوباره نصب می کردم که شدنی نبود. این همان ناامنی برای هنرمند بود که پیشتر درباره آن گفته بودم. اینکه سالن

می کرد، اما بار معنایی و مفهومی تازه ای را برای مخاطب نداشت، با این حساب ممکن است در آینده آثاری را در این ژانر کارگردانی کنید، که مفاهیم تازه تری برای مخاطب داشته باشد؟

بله، حتماً در صورتی که نزدیک شدنم به معناگرایی من را از مسیر اصلی ام که درگیر کردن حس ترس مخاطب و سرگرم کنندگی اوست، دور نکند.

ارزیابی شما در حضورهای قبلی و حضور امسال تان در رویداد فجر از نظر استقبال مخاطب و کیفیت آثار شرکت کننده چیست؟

من علاوه بر امسال، دو سال دیگر در فستیوال فجر شرکت کرده و دوبار در بخش نمایشنامه نویسی جشنواره فجر کاندید شده ام. از نظر من کیفیت نمایش های ارائه شده در تئاتر فجر